

Spoření, investování

Didaktika finančního vzdělávání

Mgr. Jana Sítařová

Úspory, spoření

Definice spoření: rozdíl mezi disponibilními příjmy a výdaji na spotřebu a měří se objemem peněz za nějakou dobu

- **Spoření** - činnost kdy odkládáme část čistých příjmů a tím vznikají úspory(majetek, kapitál)
- ✓ Protikladem úspor jsou dluhy

Typy spoření

- **Termínovaný vklad** - nabízí banky, zvolení doby fixace úrokové sazby
- **Vkladní knížka, vkladní knížka pro děti** – bez/s výpovědní lhůtou, čím delší lhůta, tím vyšší úroky, dětské knížky - bonusy
- **Spořicí účet** – nejčastěji podúčet k běžnému účtu, převod zbylých peněz
- **Stavební spoření** – spořicí produkt, přístup k stavebnímu úvěru, určení cílové částky, nárok na státní příspěvek
- **Depozitní certifikát** - alternativa k termínovaným vkladům, vyšší úrok

Zvláštní typy spoření

Penzijní připojištění

Spořitel určitou dobu spoří dohodnutou částku a po dosažení určitého věku mu je vyplácena podstatně vyšší částka než naspořil

Spoření na vzdělání

Určeno pro mladé lidi (studenty - vysokoškoláky). Výhodou jsou nižší poplatky, karty pro studenty, výhodné úročení

Investování

By Frits Ahlefeldt

Definice investice:

Jsou nástrojem pro řešení situace, ve které máme vyšší zdroje, než jaké zrovna potřebujeme- pro stav finančního přebytku

- ✓ forma tzv. **odložené spotřeby**
- ✓ **odloženou spotřebou** rozumíme takové rozhodnutí o vydání našich prostředků, které znamená, že se vzdáme současné spotřeby, abychom si zajistili možnost o to vyšší spotřeby budoucí

Dělení:

- Krátkodobé (do 1 roku) X Dlouhodobé (nad 1 rok)
- Reálné (kovy, nemovitosti, sbírky aj.) X Finanční(akcie, dluhopisy, spoření aj.)

Příběh Robinsona

Robinson je na něm zvyklý den co den chodit na břeh moře lovit ryby. Vždy si takto nějaký úlovek zajistí, nikdy však není dostatečně velký na to, aby si vytvořil zásoby, které by mohl čerpat tehdy, bude-li se muset věnovat i jiné činnosti, či bude-li nemocen. Jednoho dne se Robinson rozhodne, že nepůjde – tak jako každý jiný den – chytat ryby, ale že svůj čas věnuje stavbě člunu.

To mu společně umožní chytit za jeden den tolik ryb, kolik by jich jinak nachytl za týden. Takto uspořádaný čas pak může věnovat jiné činnosti a bude mít přitom jistotu, že nebude o hladu. Zásoby, které si vytvoří, mu vystačí na dlouhou dobu dopředu. Robinson tím, že několik dní nešel lovit ryby, ale místo toho stavěl loď, učinil investici.

Obětoval spotřebu dnešní ve prospěch (vyšší) spotřeby budoucí

Reálné

investice do hmotných cenných předmětů často považují za méně rizikové než cenné papíry

- nemovitosti
- kovy a kameny - investiční zlato, investiční stříbro, investiční diamanty
- umělecké předměty

Finanční – cenné papíry

Akcie – výnosové, vydává akciová společnost, opravňuje akcionáře vykonávat práva společníka akciové společnosti a podílet se na majetkových právech

Typy akcií:

- ✓ kmenové
- ✓ prioritní
- ✓ zaměstnanecké

Dluhopisy – úvěrové cenné papíry s pevně stanovenou dobou splatnosti a výnosem (úrok)

Typy dluhopisů:

- ✓ výměnný
- ✓ opční

Finanční – cenné papíry

Směinky – písemný dlužnický závazek, určené směnečným zákonem

Typy směnek:

- ✓ Vlastní
- ✓ Cizí

Šeky – neúročné cenné papíry, vlastník účtu přikazuje bance vyplatit jeho doručiteli peněžitou částku

Typy šeků:

- ✓ Bankovní
- ✓ Osobní

Podílový fond

- Je to koš, který sdružuje aktiva
- Zakládají a spravují investiční společnosti
- Investoři do podílového fondu investují nákupem podílových listů
- Investor získává výnos z rozdílu mezi nákupem a prodejem podílových listů a odečtení poplatků
- Založení na dobu neurčitou – kdykoliv vyplatit

Jak funguje podílový fond?

Rizika investování

nebezpečí, že skutečný budoucí výnos vaší investice se bude lišit od výnosu očekávaného

Základní rizika:

- ✓ Inflační riziko
- ✓ Kreditní riziko
- ✓ Úrokové riziko
- ✓ Měnové riziko
- ✓ Riziko trhu
- ✓ Riziko likvidity

Diverzifikace, likvidita

Diverzifikace

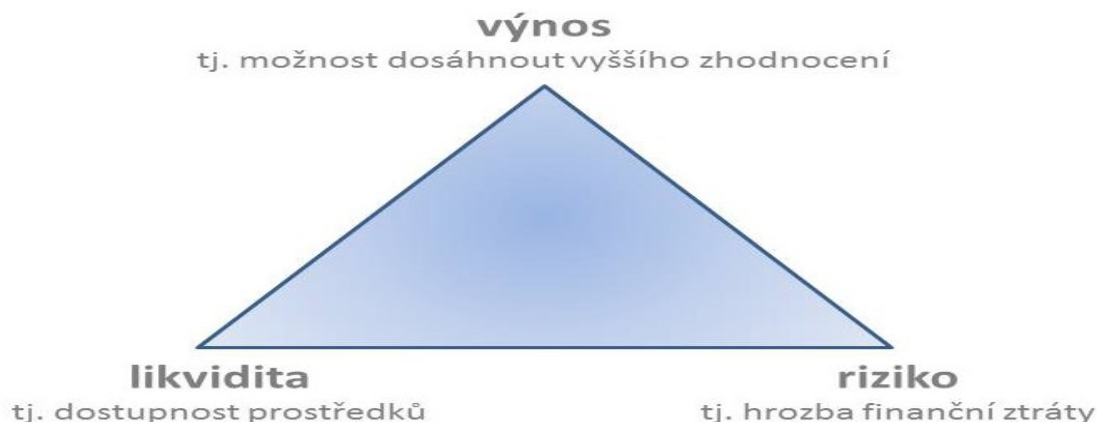
- se snaží snižovat rizika tím, že se nespolehná na jediný produkt, nýbrž rozděluje své aktivity do různých oblastí, svá aktiva do různých firem, měn a podobně

Likvidita

- nějakého investičního instrumentu vyjadřuje pohotovost, s jakou může být bez vynaložení dodatečných nákladů zpeněžen,
- vysoká likvidita investičního produktu když je snadné jej na trhu prodat resp. koupit. V takovém případě je likvidní riziko investičního produktu malé.

Investiční trojúhelník

- Vztah výnos – riziko – likvidita
- Každou investiční příležitost lze charakterizovat očekávaným výnosem, rizikem a likviditou.
- Neexistuje investice, která by mohla dosáhnout maxima ve všech třech znacích (výnos, riziko, likvidita).
- Existuje jen možnost optimálních poměrů výnosů, rizika a likvidit

Zdroje

- <http://praktik.caloris.cz/bankovnictvi/index.html>
- <https://www.psfv.cz/>
- BLAŽKOVÁ, Miloslava, Alexandr BRUMMER, Petra HAVELKOVÁ, Markéta KRUNTORÁDOVÁ, Richard MAREDA, Marcel ŠEVELA, Blažena ŠVANDOVÁ a Vlastimil VITOUL. *Odmaturuj! ze společenských věd: testy*. Druhé, přepracované vydání. Brno: Didaktis, [2015]. *Odmaturuj!*. ISBN 978-80-7358-244-9.